

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 42

Lýsingarprísur fyri mm: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardag 23. oktbr. 1954

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

27. árg

Loysingarmenn vilja einki gera í sjómarksmálinum, fyrr enn loysingin er framd.

Hetta siga teir sjálvir í 14. Sept. nú í vikuni.

Men harvið hava teir sett seg uttan fyri allan positivan politikk í sjómarksmálinum.

Eingin, ið vil sjómarksmálinum væl, kann tí velja loysingarmenn til hetta valið.

Eingin, ið beinavegin vil fremja hetta mál líka langt sum Íslendingar vinna, kann velja loysingarmenn.

Javnaðarflokkurin hevði tað einasta sterka og praktiska uppskotið til fremjan av sjómarksrætti okkara nú beinavegin.

Javnaðarmannauppskotið skar hvalin á hálsin í sjómarksmálinum við at krevja, at Bretar nú beinavegin bundu seg til at góðkenna Føroyingum somu sömdir sjómarkinum viðvíkjandi sum Íslendingar verða at vinna við Haagdómstólin ella á annan hátt.

Hetta kundi loyst knútin beinavegin, tí hetta fyndaruppskot kundu Bretar, um teir vilja kallast gentlemenn, ikki bera seg undan.

Men loysingarmenninir vildu ikki greiða atkvøðu fyri hesum tí sterkasta, fyndugasta og einasta beina uppskoti, **TÍ TEIR VILDU OG VILJA EINANS NÝTA SJÓMARKSMÁLIÐ PARTAPOLITISKT TIL AT FREMJA LOYSINGINA.**

Ja, so stórir fanatikarar eru loysingarmenn, at teir enná ikki aftra seg við at nýta sjómarksmálið, lívsmál Føroyinga, partapolitiskt, eru til reiðar at offra tað fyri loysingarpolitikkinn eins og Erlendur Paturssonur gjørdi, tá ið hann í 1953 offraði verkfallssigurin fyri loysingarpolitikkinn, bant føroysku fiskimannafjöldina til hin viðgita trélasáttmálan heldur enn at taka ímóti hjálpini frá donsku kammirátunum ígjøgnum Føroya Arbeðarafelag, **TÍ** hann kvíðaði fyri at ein verkfallssigur fyri fiskimenn í felagsskapi við teir 700.000 donsku kammirátarar vildi skaða ósingar- og loysingarpolitikk sín.

SAMBANDIÐ OG FÓLKAF. GJØRDU MISSGERÐINA MIKLU Í SJÓMARKSMÁLINUM við ikki at stemma fyri javnaðar- og sjálvstýrismannauppskotinum.

Fyri hesa missgerð megu teir bóta við at missa fólksins álit.

Á hesar flokkar kann eingin

sjómarksmálavinur stemma tann 8. november.

HANN, IÐ VIL NÁÁ SKJÓTAST OG LONGST Á MÁL Í SJÓ.

At hon skal koma sær . . .

Sambandsflokksins vegna setti Kritian Djurhuus sum finansministari uppskot um:

Yvirtøku av landsbókasavninum
Yvirtøku av vrakarastovninum,
rindan av royndarstöðunum og
Yvirtøku av øllum teimyvirtiknu málum uttan
navigatiónarskúlanum.

Hon smæist ikki, »Dimmalætting«, tá ið hon hættir sær at bronkla tað hagar, at javnaðarmenn skulu hava skyldina fyri alt tað skatta- og tollokrið, ið sambandsflokkurin og fólkaflokkurin hava dykt fólkið undir við hesi 4 árin, hesir flokkar hava verið samarrotaðir.

Javnaðarmenn hava ikki bara ikki greitt atkvøðu fyri hesum ólógum, men mótmælti teimum hvassliga, hvørja ferð ið teir vóru til viðgerðar.

Tað skulu vera sjálvstýrismenn og javnaðarmenn, sum hava avstemmað sambandið og troðkað ígjøgnum tær ymsu yvirtøkurnar!

Er einki reinför í blaðstjóra »Dimmalættingar«?

Hann veit, at hetta eru ósannindi.

Og hann veit, at ein og hvør kann sannføra seg um, at hann her fer við ósannindum. Og kortini ber hann seg so karakterleyst at. Ein má óttast og ein má harmast.

Í fyrsta landsstýri sótu: sambandsmenninir A. Samuelson (lögmaður) og Kristian Djurhuus (finansministari) og javnaðarmaðurin J. P. Davidsen (sosiálmínistari) og sjálvstýrismaðurin Louis Zachariassen (mentamálaráðharri), alto so tveir sambandsmenn við avgerðarrættinum, tí lögmaðurin er avgerandi, tá ið tað stendur á jøvnum í atkvøðum.

Javnaðarmaðurin kundi yvirhövur einki gera einsamallur — og tað er vist heldur eingin, sum illgitir Davidsen fyri at vera grammur at yvirtaka byrðir og leypa fram av — og hann kundi heldur einki gera einsamallur sam

MARKSMÁLIN. KANN BARA GREIÐA ATKVØÐU FYRI JAVNAÐARMONNUM:

LISTA C!

móti. Men har afturímóti kundu sambandsmenninir samtykkja upp skot í landsstýrinum einsamallir uttan mun til, um annar ella báðir hinir landsstýrismenninir vóru ímóti.

Og sannleikin er tann, at finans ministari Kr. Djurhuus var í fyrsta landsstýri — eins og hann hevur verið tað í seinasta — sjúkur eftir at yvirtaka, upprætta embættir og »stíllingar«. Og fyri hvørja yvirtøku ella fyri hvørt embætti var ein Djurhuus meiri í administratiónini. Hetta hevur sambandið ábyrgdina fyri.

Mundi tað ikki vera so, at sjálvur Andrass Samuelson við hvørt kandi seg »yvirrendan« fyri ikki at siga tiknan við nösini, t. d. tá ið hann og hinir landsstýrismenninir uppdagaðu, at tann góði sambandsins finansministari hevði smoykt orðið »bolig« á yvirtøkulistan. Harvið hevði hann forkomið Føroyingum tey lagaligu statsláni- og statsstudningskorini viðv. húsabyggjng, sum Danir hava, og sum vit kundu haft í dag.

ALLAR YVIRTØKUR, ið gjørdar eru, er sambandið upphavið til uttan yvirtøkuna av navigatiónarskúlanum. Ein javnaðarmaður greiddi atkvøðu fyri hesi yvirtøku, meðan allir hinir vóru ímóti. T. d. ráddi formaður javnaðarflokksins ímóti at yvirtaka navigatiónarskúlan burtur úr øllum skúlaskapinum. **Hinar yvirtøkurnar eru fyrst og fremst sambandsmaðurin Kr. Djurhuus sum finansministari í báðum landsstýrunum maðurin.**

Og tað er sami sambandsmaðurin, ið hevur ábyrgdina fyri teirri yvirvaksni »administratiónini«, og við honum hevur sambandsflokkurin ábyrgdina fyri teimum milliönnum, ið fólkið nú bløðir ov nógv í administratiónarútreiðslum.

Javnaðarmenn bjargaðu ríkisfelagsskapinum við uppskotinum til ta nýggju stjórnskipanina, tá ið sambandið við Jóhann Poulsens viðgittu orðum »her lades alt háð

ude« hevði yvirgivið sambands skansan til fólkaflokkinn.

Henda stýrisskipan sigur, at vit hava rætt til, men ikki skyldu, so við og við at yvirtaka mál og öki.

Hvørki sjálvstýrismenn ella javnaðarmenn hava kroyst sambandið til nakra yvirtøku. Men tær yvirtøkur, ið gjørdar eru, eru gjørdar við sambandsins (K.D.s) initiativ, embætismanna og »stíllingar«grind..

So frægt mannfólk má blaðstjórin á »Dimm.« vera, at hann viðgongur hetta og letur vera við sum eitt neyðardýr nú til valið at kasta skuldina á aðrar.

Einasti vegur burtur frá skatta- og tollokrinum er at kollrenna sambands- og fólkaflokksstýrið og velja javnaðarmenn, ið hava heilt aðrar inntøkuleiðir, ið ikki nerva hin minna mannin.

Tey 21 ára gomlu.

Ikki ber til at siga, at okkara ungdomur hevur verið nógv politisk skúlaður. Teir ymisku flokkarnir hava stutt sagt einki gjørt á hesum økinum, og tí vil tað vera so, at ungdomurin neyvan hevur stórvegis skil á politikki. Tó mugu vit vóna, at hetta er nakað, ið kemur so við og við sum heilin fer at festa seg, og stöðði fyri politiskum fastleika verður meira fast og haldgott.

Tá ið eg nú fyri fyrstu ferð fái loyvi at fara fram at valborðinum, er tað við teirri gleðiskensluni, at eg harvið eisini fái loyvi til at teljast millum tann ógiliga miljónherin av javnaðarmonnum kring um heimin. Men í fyrstu syftu røkkur gleði mín hagar til at eg á komandi vali kann leggja rygg til og stuðla arbeðararørsluna her á landi; hesa rørslna, ið stendur yvir fyri tí ógiliga bardaga at vinna sigur og so aftaná stovnsseta hitt sosialistiska fólkahæimið Føroyar, har »fá hava ov mikið og færri ov lítið«, sum skal-dið tekur til.

Sum ungur sosialistur loyvi eg mær at senda mína heithjartaðu áheitan til øll ungfólk í Føroyum um at gera tað sama. Sögan og alheimspolitikkurin prógvar til fullnaðar, at ikki verður livandi í lan-